

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

**I-IX
2022**

Sarajevo, novembar 2022. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	5
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA.....	10
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	11
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	13
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU.....	14
5.1 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	15
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E.....	17
6.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E.....	18
6.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB)	19
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E.....	21
7.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E.....	21
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	22
8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE.....	24
STATISTIČKI DODATAK	31
PRILOG 1.....	32
PRILOG 2.....	33
PRILOG 3.....	34

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za period I-IX 2022. godine.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine za period I-IX 2022. godine iznosila je 34,70 milijardi KM. Vrijednost izvezene robe bila je 13,53 milijarde KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 21,17 milijardi KM, što je dovelo do vanjskotrgovinskog deficita od 7,65 milijardi KM.*
- Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene za period I-IX 2022. godine u odnosu na isti period 2021. godine, bile su rast ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (36,6%), rast uvoza (38,28%), zatim rast izvoza (34,06%), te rast vanjskotrgovinskog deficita (46,4%). U istom periodu pokrivenost uvoza izvozom smanjena je za 2% i iznosi 63,88%.*
- Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 63,2%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 14,6%, dok ostale zemlje učestvuju sa 22,2%.*
- Izvoz u zemlje EU iznosio je 9,99 milijardi KM, što je 33,7% više nego u periodu I-IX 2021. godine, dok je uvoz iznosio 11,94 milijarde KM, što je 30,9% više u odnosu na period I-IX 2021. godine. U periodu I-IX 2022. godine zabilježen je deficit u robnoj razmjeni sa EU od 1,95 milijardi KM, što je za 18,08% više u odnosu na vrijednost deficita sa EU u periodu I-IX 2021. godine.*
- Izvoz u zemlje CEFTA-e iznosio je 2,49 milijardi KM, što je za 54,2% više nego u periodu I-IX 2021. godine, dok je uvoz iznosio 2,59 milijardi KM, što je za 30,7% više u odnosu na period I-IX 2021. godine. U periodu I-IX 2022. godine zabilježen je deficit u robnoj razmjeni sa CEFTA-om od 99,00 miliona KM i manji je za 72,9% u odnosu na deficit u istom periodu prošle godine.*
- Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 7,7% u ukupnom bh. izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh. uvozu učestvuje sa 31,4%.*
- Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 168%, Slovenijom 125%, Hrvatskom 96%, Njemačkom 91%, Srbijom 78%, te Italijom 60%.*
- Pored ovih zemalja, značajan trgovinski partner BiH je Kina, međutim pokrivenost uvoza izvozom sa tom zemljom je mala i u posmatranom periodu iznosi 1,8%.*
- Bosna i Hercegovina je u periodu I-IX 2022. godine najviše izvozila u: Hrvatsku (2,05 milijardi KM), Njemačku (1,99 milijardi KM), Srbiju (1,80 milijardi KM), Italiju (1,54 milijarde KM), Austriju (1,27 milijardi KM), te u Sloveniju (1,05 milijardi KM).*
- U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Italije (2,56 milijardi KM), Srbije (2,29 milijardi KM), Njemačke (2,18 milijardi KM), iz Hrvatske (2,13 milijardi KM), iz Kine (1,70 milijardi KM), te iz Turske (1,24 milijarde KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Usporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Index 2022/2021
IZVOZ	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.088,78	13.525,14	134,06
UVOZ	14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.311,29	21.173,13	138,28
OBIM	23.189,32	23.292,75	19.901,14	25.400,07	34.698,27	136,61
DEFICIT/SUFICIT	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.222,51	-7.647,99	146,44
POKRIVENOST (%)	61,65	59,24	61,51	65,89	63,88	-

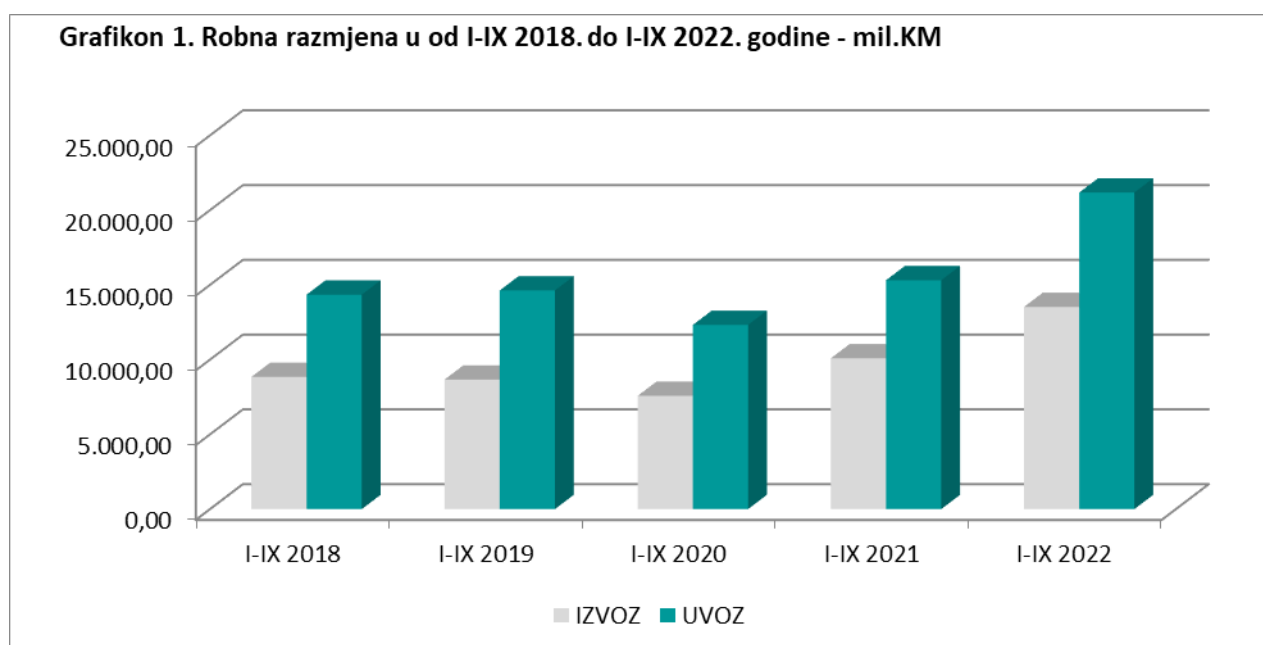
Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz je veći za 34,1%, a uvoz za 38,3%, što je dovelo da je pokrivenost uvoza izvozom manja za 2%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i u periodu I-IX 2022. godine njegova vrijednost iznosi 7,65 milijardi KM, te je zabilježen rast deficita od 46,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Na grafikonu 1. predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine u periodu od I-IX 2018. do I-IX 2022. godine, gdje se vidi trend rasta uvoza i izvoza, sa izuzetkom za 2020. godinu.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
			I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022		
1	2716	Električna energija	442,25	440,82	378,84	540,21	904,09	6,68%	167
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	319,93	208,01	7,90	219,93	755,44	5,59%	343
3	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	505,26	402,53	347,87	417,45	469,89	3,47%	113
4	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	229,84	259,73	233,32	351,22	462,45	3,42%	132
5	7308	Željezne ili čelične konstrukcije	213,39	241,36	235,51	325,73	459,00	3,39%	141
6	4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem, debljine veće od 6 mm	263,80	237,96	234,60	335,41	400,25	2,96%	119
7	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta	231,86	194,57	113,41	171,24	357,79	2,65%	209
8	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	262,39	253,22	250,45	323,34	350,89	2,59%	109
9	6406	Dijelovi obuće	205,41	217,66	201,89	205,79	260,79	1,93%	127
10	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	205,38	211,22	165,12	198,94	250,29	1,85%	126
Ukupno (1-10)			2.879,51	2.667,08	2.168,91	3.089,26	4.670,88	34,53%	151
Ostalo			5.964,49	5.997,79	5.410,03	6.999,52	8.854,26	65,47%	126
UKUPNO			8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.088,78	13.525,14	100,00%	134

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

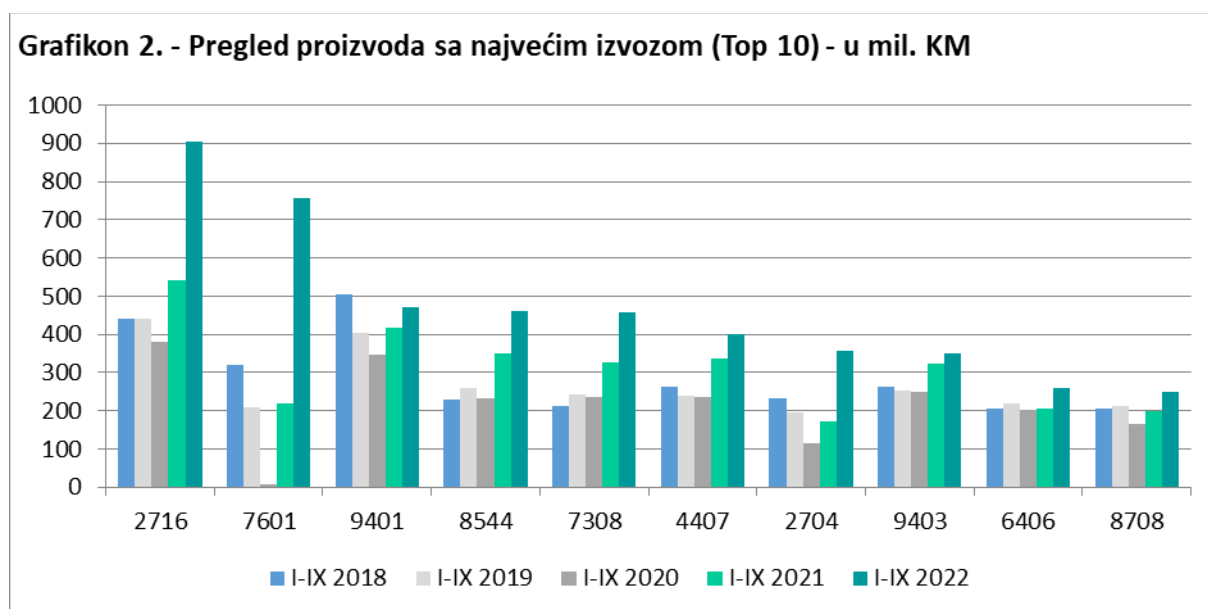
Proizvodi koji su se najviše izvozili, u periodu I-IX 2022. godine, su:

- električna energija (TB 2716) – 904,09 miliona KM, ↑67%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 755,44 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast izvoza, jer je u periodu I-IX 2021. godini izvoz iznosio 219,93 miliona KM.
- sjedala (TB 9401) – 469,89 miliona KM, ↑13%;
- izolirana žica (TB 8544) – 462,45 miliona KM, ↑32%;

- željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) – 459,00 miliona KM, ↑41%.

Najveći doprinos na rast bh izvoza, u periodu I-IX 2022. godine u odnosu na isti period 2021. godine, ima izvoz u:

- Italiju – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 442,80 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast izvoza, jer je u periodu I-IX 2021. godine izvoz iznosio 147,19 miliona KM.
- Srbiju – električne energije (TB 2716) – 350,98 miliona KM, ↑140%;
- Srbiju – koksa i polukoksa od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (TB 2704) – 352,25 miliona KM, ↑138%;
- Hrvatsku – električne energije (TB 2716) – 393,12 miliona KM, ↑73%;
- Hrvatsku – tkanina, rešetki, mreža i ograda od željezne ili čelične konstrukcije (TB 7314) – 158,82 miliona KM, ↑107%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-IX 2018. do I-IX 2022. godine (Grafikon 2.) izvoz električne energije (TB 2716), izolirane žice (TB 8544), zatim željeznih i čeličnih konstrukcija (TB 7308), te obrađenog drveta (TB 4407) ima trend rasta, sa izuzekom za 2020. godinu.

Tabela 3. - Pregled proizvoda sa najvećim **uvozom** po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
			I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	863,87	1.162,50	732,79	1.102,55	2.179,70	10,29%	198
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima	105,44	154,65	111,88	303,86	944,89	4,46%	311
3	2701	Kameni ugalj; briketi	374,32	420,03	239,67	315,59	733,01	3,46%	232
4	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	579,27	690,37	469,02	578,92	597,82	2,82%	103
5	3004	Lijekovi	335,14	366,45	374,12	391,85	422,30	1,99%	108
6	7408	Bakrena žica	90,13	100,24	101,13	175,81	231,18	1,09%	131
7	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	145,68	171,84	133,94	137,99	225,93	1,07%	164
8	2716	Električna energija	113,12	230,25	60,23	140,06	221,39	1,05%	158
9	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće	91,59	99,44	75,20	140,37	205,82	0,97%	147
10	7210	Pljosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm i veće	85,71	85,49	75,77	113,43	197,90	0,93%	174
Ukupno (1-10)			2.784,27	3.481,26	2.373,75	3.400,43	5.959,94	28,15%	175
Ostalo			11.561,05	11.146,62	9.948,45	11.910,86	15.213,19	71,85%	128
UKUPNO			14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.311,29	21.173,13	100,00%	138

Izvor: Agencija za statistiku BiH

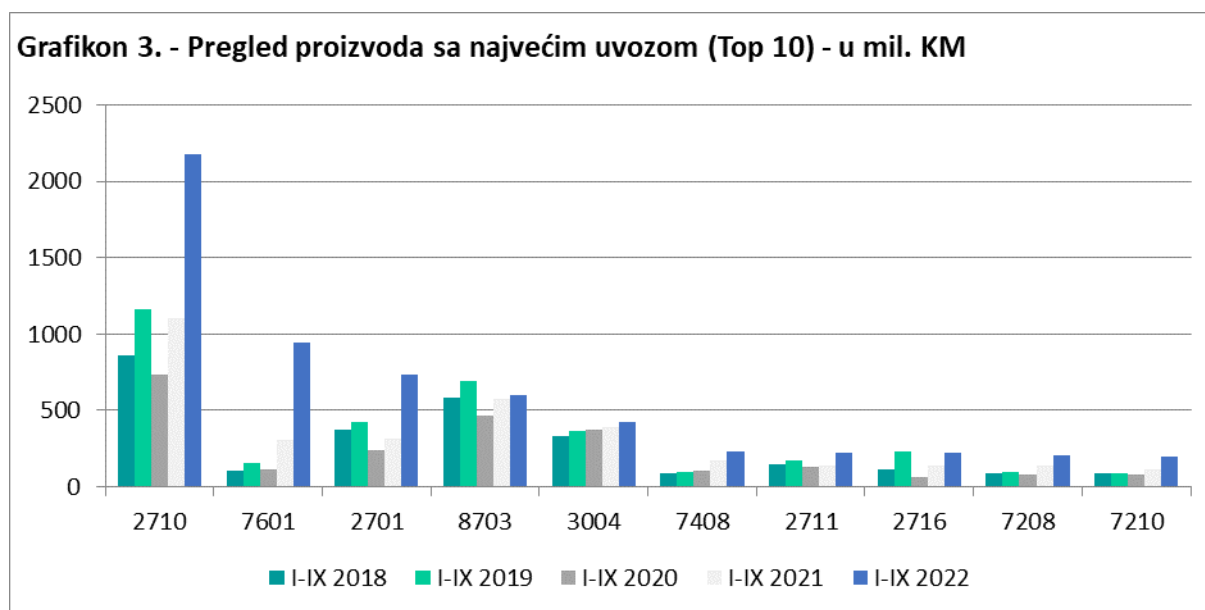
Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše uvozili, u periodu I-IX 2022. godine, su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710)- 2,18 milijardi KM, ↑98%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 944,89 miliona KM, ↑211%.
- kameni uglj, briketi (TB 2701) – 733,01 milion KM, ↑132%;
- putnički automobili (TB 8703) – 597,82 miliona KM, ↑3%;
- lijekovi (TB 3004) – 422,30 miliona KM, ↑8%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza, u periodu I-IX 2022. godine u odnosu na isti period 2021. godine, ima uvoz iz:

- Indije – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 550,24 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast uvoza, jer je u periodu I-IX 2021. godine uvoz iznosio 30,00 miliona KM.
- Hrvatske – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 888,60 miliona KM, ↑106%;
- Italije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 743,85 milion KM, ↑150%;
- SAD- a – kamenog uglja, briketa i sličnih čvrstih goriva (TB 2701) – 567,53 miliona KM, ↑179%;
- Srbije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 351,85 miliona KM, ↑43,71%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-IX 2018. do I-IX 2022. godine (Grafikon 3.) uvoz lijekova (TB 3004) i bakrene žice (TB 7408) ima trend rasta.

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
			I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	-743,73	-1.123,85	-719,96	-1.072,02	-2.140,31	27,99%	200
2	2701	Kameni ugalj; briketi	-374,32	-420,02	-239,67	-314,72	-732,95	9,58%	233
3	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	-572,05	-682,11	-461,36	-571,28	-581,43	7,60%	102
4	3004	Lijekovi	-251,89	-281,21	-300,91	-319,74	-352,19	4,61%	110
5	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	-144,00	-170,27	-131,72	-137,38	-225,81	2,95%	164
6	7408	Bakrena žica	-90,08	-100,20	-101,11	-174,67	-219,90	2,88%	126
7	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	-90,73	-99,25	-74,78	-139,08	-204,72	2,68%	147
8	7210	Pljosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	-84,53	-84,58	-74,71	-108,10	-192,77	2,52%	178
9	8517	Telefonski aparati, uključujući pametne telefone	-140,78	-164,55	-149,58	-150,27	-189,53	2,48%	126
10	7601	Aluminij u sirovim oblicima	214,49	53,36	-103,98	-83,93	-189,46	2,48%	226
Ukupno (1-10)			-2.277,62	-3.072,68	-2.357,78	-3.071,19	-5.029,07	65,76%	164
Ostalo			-3.223,70	-2.890,33	-2.385,48	-2.151,32	-2.618,92	34,24%	122
UKUPNO			-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.222,51	-7.647,99	100,00%	146

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u periodu I-IX 2022. godine su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 2,14 milijardi KM, ↑100%;
- kameni ugulj, briketi (TB 2701) – 732,95 miliona KM, ↑133%;
- putnički automobili (TB 8703) – 581,43 miliona KM, ↑2%;
- lijekovi (TB 3004) – 352,19 miliona KM, ↑10%.

Najveći doprinos na rast bh. deficita, za period I-IX 2022. godine u odnosu na isti period prethodne godine ima deficit u robnoj razmjeni sa:

- Indijom – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 550,24 miliona KM, i zabilježen je značajan rast deficita, jer je u istom periodu 2021. godine deficit iznosio 30,00 miliona KM.
- Hrvatskom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 885,04 miliona KM, ↑106,35%;
- Italijom - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 742,64 miliona KM, ↑150,79%;
- SAD-om – kamenog uglja, briketa (TB 2701) – 567,53 miliona KM, ↑179,33%;
- Srbijom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 342,99 miliona KM, ↑47,06%.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
IZVOZ	Poljoprivreda	656,02	581,13	600,59	651,93	759,53	5,62%	116,50
	Industrija	8.187,98	8.083,74	6.978,35	9.436,85	12.765,61	94,38%	135,27
	UKUPNO	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.088,78	13.525,14	100,00%	134,06
UVOZ	Poljoprivreda	2.267,31	2.312,09	2.196,75	2.411,69	3.120,24	14,74%	129,38
	Industrija	12.078,01	12.315,79	10.125,44	12.899,60	18.052,89	85,26%	139,95
	UKUPNO	14.345,32	14.627,88	12.322,19	15.311,29	21.173,13	100,00%	138,28
DEFICIT/ SUFICIT	Poljoprivreda	-1.611,29	-1.730,96	-1.596,16	-1.759,76	-2.360,71	30,87%	134,15
	Industrija	-3.890,03	-4.232,05	-3.147,09	-3.462,75	-5.287,28	69,13%	152,69
	UKUPNO	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,25	-5.222,51	-7.647,99	100,00%	146,44

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-IX 2022. godine učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh. izvozu je 94,38%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 5,62%.

U ukupnom bh. uvozu industrijski proizvodi učestvuju 85,26%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 14,74%.

U razmjeni industrijskih proizvoda zabilježen je rast izvoza (35,27%), rast uvoza (39,95%), te rast deficita (52,69%), dok poljoprivredni proizvodi bilježe rast izvoza (16,50%), uvoza (29,38%) i deficita (34,15%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 24,34%, a u razmjeni industrijskim proizvodima 70,71%.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
		I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022		
1	HRVATSKA	1.093,24	1.072,59	1.005,02	1.365,68	2.048,23	15,14%	149,98
2	NJEMAČKA	1.311,26	1.274,70	1.199,43	1.522,28	1.991,03	14,72%	130,79
3	SRBIJA	903,14	971,05	826,74	1.128,72	1.796,59	13,28%	159,17
4	ITALIJA	1.009,42	1.007,55	718,24	1.096,18	1.539,43	11,38%	140,44
5	AUSTRIJA	760,23	845,21	747,32	938,50	1.271,00	9,40%	135,43
6	SLOVENIJA	782,36	755,98	679,41	882,00	1.049,22	7,76%	118,96
7	CRNA GORA	293,96	301,89	219,92	285,15	433,98	3,21%	152,19
8	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	202,76	187,49	170,13	265,58	312,42	2,31%	117,64
9	FRANCUSKA	159,02	190,45	177,24	236,56	294,71	2,18%	124,58
10	MAĐARSKA	214,98	208,64	147,11	188,65	271,64	2,01%	143,99
Ukupno (1-10)		6.730,37	6.815,55	5.890,56	7.909,30	11.008,25	81,39%	139,18
Ostale zemlje		2.113,63	1.849,32	1.688,38	2.179,48	2.516,89	18,61%	115,48
UKUPNO		8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.088,78	13.525,14	100,00%	134,06

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 81,39% u ukupnom bh. **izvozu** u periodu I-IX 2022. godine.

Bosna i Hercegovina je u periodu I-IX 2022. godine najviše izvozila u: Hrvatsku (2,05 milijardi KM), Njemačku (1,99 milijardi KM), Srbiju (1,80 milijardi KM), Italiju (1,54 milijarde KM), Austriju (1,27 milijardi KM), te u Sloveniju (1,05 milijardi KM).

Tabela 7. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
		I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022		
1	ITALIJA	1.604,52	1.718,40	1.413,66	1.848,52	2.558,78	12,09%	138,42
2	SRBIJA	1.536,03	1.586,25	1.393,82	1.743,08	2.290,02	10,82%	131,38
3	NJEMAČKA	1.704,48	1.775,91	1.516,11	1.862,02	2.176,80	10,28%	116,91
4	HRVATSKA	1.383,72	1.528,04	1.135,05	1.392,77	2.125,47	10,04%	152,61
5	KINA	994,51	1.078,27	999,13	1.197,36	1.698,09	8,02%	141,82
6	TURSKA	641,02	708,87	634,63	890,50	1.243,69	5,87%	139,66
7	SLOVENIJA	692,62	669,47	605,44	723,17	836,59	3,95%	115,68
8	AUSTRIJA	502,06	528,48	491,83	589,62	754,79	3,56%	128,01
9	SAD	470,18	521,54	309,95	332,75	744,82	3,52%	223,84
10	INDIJA	95,09	102,03	86,45	129,32	701,32	3,31%	542,31
UKUPNO (1-10)		9.624,23	10.217,26	8.586,07	10.709,11	15.130,37	71,46%	141,29
Ostale zemlje		4.721,09	4.410,62	3.736,13	4.602,18	6.042,76	28,54%	131,30
UKUPNO		14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.311,29	21.173,13	100,00%	138,28

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 71,46% u ukupnom bh. **uvozu** u periodu I-IX 2022. godine.

U periodu I-IX 2022. godine, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Italije (2,56 milijardi KM), Srbije (2,29 milijardi KM), Njemačke (2,18 milijardi KM), iz Hrvatske (2,13 milijardi KM), iz Kine (1,70 milijardi KM), te iz Turske (1,24 milijarde KM).

Tabela 8. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2022	Index 2022/2021
		I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022		
1	KINA	-965,58	-1.056,13	-980,76	-1.172,95	-1.667,07	21,80%	142,13
2	ITALIJA	-595,10	-710,85	-695,42	-752,34	-1.019,35	13,33%	135,49
3	TURSKA	-388,62	-501,83	-424,38	-650,52	-1.013,21	13,25%	155,75
4	INDIJA	-84,31	-92,68	-81,11	-126,32	-696,87	9,11%	551,67
5	SAD	-420,20	-482,30	-266,95	-229,24	-609,80	7,97%	266,01
6	SRBIJA	-632,89	-615,20	-567,08	-614,36	-493,43	6,45%	80,32
7	RUSIJA	-706,65	-285,76	-203,34	-432,46	-469,52	6,14%	108,57
8	POLJSKA	-277,82	-313,78	-271,85	-258,59	-290,79	3,80%	112,45
9	MAĐARSKA	-143,61	-191,84	-186,84	-198,01	-234,39	3,06%	118,37
10	BRAZIL	-109,59	-117,43	-110,28	-126,03	-232,31	3,04%	184,33
Ukupno (1-10)		-4.324,37	-4.367,80	-3.788,01	-4.560,82	-6.726,74	87,95%	147,49
Ostale zemlje		-1.176,95	-1.595,21	-955,25	-661,69	-921,25	12,05%	139,23
UKUPNO		-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.222,51	-7.647,99	100,00%	146,44

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (1,67 milijardi KM), Italijom (1,02 milijarde KM), Turskom (1,01 milijarda KM), Indijom (696,87 miliona KM), sa SAD-om (609,80 miliona KM), te sa Srbijom (493,43 miliona KM).

U periodu I-IX 2022. godine Bosna i Hercegovina najveći suficit u robnoj razmjeni bilježi sa: Austrijom (516,21 milion KM), Crnom Gorom (350,51 milion KM), Slovenijom (212,62 miliona KM), Švicarskom (70,81 milion KM), te sa Saudijskom Arabijom (69,14 miliona KM).

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9. Robna razmjena po regionima

							Mil. KM	
IZVOZ	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Index 2022/2021	Učešće 2022	
EU	6.431,39	6.337,16	5.531,35	7.469,78	9.987,49	133,71	73,84%	
CEFTA	1.418,16	1.410,02	1.207,73	1.615,61	2.491,14	154,19	18,42%	
EFTA	170,47	199,19	216,02	256,15	230,38	89,94	1,70%	
UoST*	252,40	207,04	210,25	239,98	230,48	96,04	1,70%	
Ostatak svijeta	571,58	511,46	413,59	507,26	585,64	115,45	4,33%	
UKUPNO	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.088,78	13.525,13	134,06	100,00%	
UVOZ								
EU	8.491,77	8.960,09	7.461,19	9.121,07	11.937,31	130,88	56,38%	
CEFTA	1.725,85	1.783,82	1.573,13	1.981,72	2.590,48	130,72	12,23%	
EFTA	104,40	110,39	99,53	106,34	136,22	128,10	0,64%	
UoST*	641,02	708,87	634,63	890,50	1.243,69	139,66	5,87%	
Ostatak svijeta	3.382,28	3.064,71	2.553,71	3.211,65	5.265,42	163,95	24,87%	
UKUPNO	14.345,32	14.627,88	12.322,19	15.311,28	21.173,12	138,28	100,00%	
TRGOVINSKI BILANS								
EU	-2.060,38	-2.622,93	-1.929,84	-1.651,29	-1.949,82	118,08	25,49%	
CEFTA	-307,69	-373,80	-365,40	-366,11	-99,34	27,13	1,30%	
EFTA	66,07	88,80	116,49	149,81	94,16	62,85	-1,23%	
UoST*	-388,62	-501,83	-424,38	-650,52	-1.013,21	155,75	13,25%	
Ostatak svijeta	-2.810,70	-2.553,25	-2.140,12	-2.704,39	-4.679,78	173,04	61,19%	
UKUPNO	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,25	-5.222,50	-7.647,99	146,44	100,00%	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

U periodu I-IX 2022. godine u odnosu na isti period 2021. godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa sa EU (32,1%), sa CEFTA-om (41,3%), sa EFTA-om (1,1%) i sa Turskom (30,4%).

Bosna i Hercegovina bilježi suficit u robnoj razmjeni sa EFTA-om.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU, u periodu I-IX 2022. godine, iznosila je 83,7%, sa zemljama članicama CEFTA-e 96,2%, te sa Turskom 18,5%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 169,1%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU

Tabela 10. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Index 2022/2021
IZVOZ	6.431,39	6.337,16	5.531,35	7.469,78	9.987,49	133,71
UVOZ	8.491,77	8.960,09	7.461,19	9.121,07	11.937,31	130,88
OBIM	14.923,16	15.297,25	12.992,54	16.590,85	21.924,80	132,15
DEFICIT/SUFICIT	-2.060,38	-2.622,93	-1.929,84	-1.651,29	-1.949,82	118,08
POKRIVENOST (%)	75,74	70,73	74,13	81,90	83,67	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 9,99 milijardi KM, što je za 2,52 milijarde KM više u odnosu na isti period 2021. godine i predstavlja rast od 33,71%.

U ukupnom izvozu u EU za period I-IX 2022. godine najveće učešće ima Hrvatska (20,51%), Njemačka (19,94%), Italija (15,41%), Austrija (12,73%), te Slovenija (10,51%). ([Prilog 1](#))

U periodu I-IX 2022. godine, vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 11,94 milijarde KM, što je za 2,82 milijarde KM više u odnosu na isti period 2021. godine i predstavlja rast od 30,88%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU, u posmatranom periodu ima Italija (21,44%), Njemačka (18,24%), te Hrvatska (17,81%). ([Prilog 2](#))

U periodu I-IX 2022. godine vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 1,95 milijardi KM, gdje je deficit povećan za 298,53 miliona KM ili za 18,08% u odnosu na isti period 2021. godine.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (52,28%), Poljska (14,91%), te Mađarska (12,02%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u periodu I-IX 2022. godine iznosila je 83,67%.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 11. - Struktura BiH izvoza u EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	311,86	203,59	4,19	209,79	743,66	7,45%	354,48
2	8544	Izolirana žica (uključujući lakiranu žicu i anodiziranu žicu),	209,88	239,38	209,88	317,07	419,36	4,20%	132,26
3	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	441,00	328,93	299,08	355,33	406,89	4,07%	114,51
4	2716	Električna energija	243,04	208,52	181,17	240,60	393,12	3,94%	163,39
5	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	163,74	188,27	175,18	230,62	337,82	3,38%	146,48
Ukupno (1-5)			1.369,52	1.168,69	869,50	1.353,41	2.300,85	23,04%	170,00
Ostalo			5.061,87	5.168,47	4.661,85	6.116,37	7.686,64	76,96%	125,67
UKUPNO			6.431,39	6.337,16	5.531,35	7.469,78	9.987,49	100,00%	133,71

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 23,04% u ukupnom bh. izvozu u EU za period I-IX 2022. godine.

U periodu I-IX 2022. godine, Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u EU: aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) u vrijednosti od 743,66 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast, jer je u prošloj godini izvoz bio 209,79 miliona KM, izoliranu žicu, kablove (TB 8544) u vrijednosti od 419,36 miliona KM i rast od 32,26%, sjedala (TB 9401) u vrijednosti od 406,89 miliona KM i rast od 14,51%, električnu energiju (TB 2716) u vrijednosti od 393,12 miliona KM i rast od 63,39%, te željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) u vrijednosti od 337,82 miliona KM i rast od 46,48%.

Tabela 12. - Struktura BiH uvoza iz EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih;	734,99	981,38	598,23	847,64	1.803,76	15,11%	212,80
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba	515,70	611,04	413,98	524,01	533,17	4,47%	101,75
3	3004	Lijekovi	264,61	284,66	291,26	310,78	316,62	2,65%	101,88
4	7408	Bakrena žica	67,41	76,52	67,74	111,78	194,20	1,63%	173,73
5	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	119,69	132,04	108,47	147,39	187,58	1,57%	127,27
Ukupno (1-5)			1.702,40	2.085,64	1.479,68	1.941,60	3.035,33	25,43%	156,33
Ostalo			6.789,37	6.874,45	5.981,51	7.179,47	8.901,98	74,57%	123,99
UKUPNO			8.491,77	8.960,09	7.461,19	9.121,07	11.937,31	100,00%	130,88

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće od 25,43% u ukupnom bh. uvozu iz EU za period I-IX 2022. godine.

U periodu I-IX 2022. godine, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz EU: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 1,80 milijardi KM, gdje je zabilježen rast od 112,80% u odnosu na isti period prethodne godine, zatim putničke automobile (TB 8703) u vrijednosti od 533,17 miliona KM, i rast od 1,75%, te lijekove (TB 3004) u vrijednosti od 316,62 miliona KM sa rastom od 1,88%.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 13. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Index 2022/2021
IZVOZ	1.418,16	1.410,02	1.207,73	1.615,61	2.491,14	154,19
UVOZ	1.725,85	1.783,82	1.573,13	1.981,72	2.590,48	130,72
OBIM	3.144,01	3.193,84	2.780,86	3.597,33	5.081,62	141,26
DEFICIT/SUFICIT	-307,69	-373,80	-365,40	-366,11	-99,34	27,13
POKRIVENOST	82,17%	79,04%	76,77%	81,53%	96,17%	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 2,49 milijardi KM, što je za 875,53 miliona KM više u odnosu na isti period prethodne godine i predstavlja rast od 54,19%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 2,59 milijardi KM, što je za 608,76 miliona KM više u odnosu na isti period prethodne godine i predstavlja rast od 30,72%.

U periodu I-IX 2022. godine u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e zabilježen je **deficit** u iznosu od 99,34 miliona KM, što je za 72,87% manje od deficita u istom periodu prošle godine.

Pokrivenost uvoza izvozom sa CEFTA-om, u periodu I-IX 2022. godine je 96,17%, i veća je za 14,64% u odnosu na pokrivenost u periodu I-IX 2021. godine.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 14. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

KM

Zemlja	I-IX 2020		I-IX 2021		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Albanija	32.866.464	2,03%	33.888.767	1,36%	103,11
Crna Gora	285.151.615	17,65%	433.978.128	17,42%	152,19
Kosovo*	73.233.762	4,53%	89.617.683	3,60%	122,37
Sjeverna Makedonija	93.551.023	5,79%	132.627.918	5,32%	141,77
Moldavija	2.081.422	0,13%	4.436.179	0,18%	213,13
Srbija	1.128.723.419	69,86%	1.796.593.522	72,12%	159,17
	1.615.607.705	100,00%	2.491.142.196	100,00%	154,19
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Albanija	44.057.602	2,22%	47.151.240	1,82%	107,02
Crna Gora	36.319.861	1,83%	83.470.299	3,22%	229,82
Kosovo*	20.539.014	1,04%	20.650.850	0,80%	100,54
Sjeverna Makedonija	134.438.854	6,78%	145.366.526	5,61%	108,13
Moldavija	3.280.869	0,17%	3.823.303	0,15%	116,53
Srbija	1.743.083.468	87,96%	2.290.021.998	88,40%	131,38
Ukupno CEFTA	1.981.719.667	100,00%	2.590.484.217	100,00%	130,72
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Albanija	-11.191.139	3,06%	-13.262.473	13,35%	118,51
Crna Gora	248.831.754	-67,97%	350.507.829	-352,83%	140,86
Kosovo*	52.694.748	-14,39%	68.966.833	-69,42%	130,88
Sjeverna Makedonija	-40.887.831	11,17%	-12.738.608	12,82%	31,16
Moldavija	-1.199.446	0,33%	612.876	-0,62%	-51,10
Srbija	-614.360.049	167,81%	-493.428.476	496,70%	80,32
Ukupno CEFTA	-366.111.962	100,00%	-99.342.021	100,00%	27,13

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti

U periodu I-IX 2022. godine u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (2,49 milijardi KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 72,12% (1,80 milijardi KM), a Crna Gora učestvuje sa 17,42% (433,98 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 89,54% u ukupnom bh. izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U istom periodu, zabilježen je rast izvoza u sve zemalje CEFTA-e, a najveći rast izvoza zabilježen je u Moldaviju 113,13% i Srbiju 59,17%.

U periodu I-IX 2022. godine u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (2,59 milijardi KM), najveće učešće ostvaruje Srbija od 88,40% (2,29 milijardi KM).

U istom periodu, zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja CEFTA-e, a najveći rast uvoza zabilježen je iz Crne Gore od 129,82%.

Najveći deficit u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e, BiH bilježi sa Srbijom od 493,43 miliona KM, dok je najveći suficit zabilježen sa Crnom Gorom od 350,51 milion KM.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 15. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	2716	Električna energija	149,55	163,75	129,66	230,48	510,96	20,51%	222
2	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja	196,35	194,44	106,03	148,16	352,54	14,15%	238
3	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	111,49	106,27	79,82	126,30	164,78	6,61%	130
4	4407	Drvo obrađeno po dužini	64,06	66,49	71,50	88,47	109,60	4,40%	124
5	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	34,17	34,98	40,55	66,80	92,33	3,71%	138
Ukupno (1-5)			555,62	565,93	427,56	660,21	1.230,21	49,38%	186
Ostalo			862,54	844,09	780,17	955,40	1.260,93	50,62%	132
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			1.418,16	1.410,02	1.207,73	1.615,61	2.491,14	100,00%	154

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e ima: električna energija (TB 2716) od 20,51%; koks i polukoks (TB 2704) od 14,15%; zatim toplo valjana žica (TB 7213) od 6,61%; te obrađeno drvo (TB 4407) od 4,40%.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period 2021. godine, od navedenih proizvoda, zabilježen je značajan rast izvoza u CEFTA-u koks i polukoks od kamenog uglja (TB 2704) od 138% i električne energije (TB 2716) od 122%.

Tabela 16. - Struktura BiH uvoza iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	126,45	178,31	128,61	244,95	351,92	13,59%	144
2	2716	Električna energija	38,13	55,71	19,72	73,54	118,77	4,58%	162
3	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	34,83	32,80	29,70	64,03	99,35	3,84%	155
4	1005	Kukuruz	55,13	39,64	44,49	40,01	78,29	3,02%	196
5	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi	51,74	52,25	53,16	53,92	63,58	2,45%	118
Ukupno (1-5)			306,28	358,71	275,68	476,45	711,91	27,48%	149
Ostalo			1.419,57	1.425,11	1.297,45	1.505,27	1.878,57	72,52%	125
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			1.725,85	1.783,82	1.573,13	1.981,72	2.590,48	100,00%	131

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 13,59%; električna energija (TB 2716) od 4,58%, toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7208) od 3,84%, te kukuruz (TB 1005) od 3,02%.

Najveći rast uvoza, od navedenih proizvoda, zabilježen je kod kukuruza (TB 1005) od 96%, zatim kod električne energije (TB 2716) od 62%, te kod toplo valjanih pljosnatih proizvoda (TB 7208) od 55%.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

Tabela 17. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EFTA-om

Mil.KM

OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Index 2022/2021
IZVOZ	170,47	199,19	216,02	256,15	230,38	89,94
UVOZ	104,40	110,39	99,53	106,34	136,22	128,10
OBIM	274,87	309,58	315,55	362,49	366,60	101,13
DEFICIT/SUFICIT	66,07	88,80	116,49	149,81	94,16	62,85
POKRIVENOST (%)	163,29	180,44	217,04	240,88	169,12	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 230,38 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 136,22 miliona KM, što je dovelo do suficita od 94,16 miliona KM. U posmatranom periodu zabilježen je pad suficita od 37,15% u odnosu na isti period 2021. godine, jer je zabilježen pad izvoza od 10,06%, a na strani uvoza zabilježen je rast od 28,10%.

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 18. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

KM

Zemlja	I-IX 2021		I-IX 2022		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Island	139.013,42	0,05	6.260.444,21	2,72%	-
Lihtenštajn	540.154,44	0,21	332.753,93	0,14%	61,60
Norveška	33.036.981,62	12,90	39.478.524,02	17,14%	119,50
Švicarska	222.433.636,91	86,84	184.312.175,49	80,00%	82,86
Ukupno EFTA	256.149.786,39	100,00	230.383.897,65	100,00%	89,94
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Island	173.605,71	0,16	325.827,41	0,24%	187,68
Lihtenštajn	346.305,42	0,33	1.416.178,02	1,04%	408,94
Norveška	15.851.934,01	14,91	20.971.122,54	15,40%	132,29
Švicarska	89.969.044,59	84,60	113.506.740,24	83,33%	126,16
Ukupno EFTA	106.340.889,73	100,00	136.219.868,21	100,00%	128,10
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Island	-34.592,29	-0,02	5.934.616,80	6,30%	-
Lihtenštajn	193.849,02	0,13	-1.083.424,09	-1,15%	-558,90
Norveška	17.185.047,61	11,47	18.507.401,48	19,65%	107,69
Švicarska	132.464.592,32	88,42	70.805.435,25	75,19%	53,45
Ukupno EFTA	149.808.896,66	100,00	94.164.029,44	100,00%	62,86

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Index je veći od 999

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e i njeno učešće u izvozu je 80,00%, a u uvozu 83,33%.

U periodu I-IX 2022. godine zabilježen je pad izvoza u Lihtenštajn (38,40%) i u Švicarsku (17,14%), dok je rast izvoza zabilježen u Norvešku (19,50%).

Značajan rast izvoza zabilježen je na Island, jer je u periodu I-IX 2022. godine izvoz iznosio 6,26 miliona KM, a u istom periodu prošle godine izvoz je bio 139,01 hiljada KM.

U posmatranom periodu zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja EFTA-e, a najveći rast zabilježen je iz Lihtenštajna od 308,9%.

Bosna i Hercegovina u robnoj razmjeni sa Švicarskom, u periodu I-IX 2022. godine bilježi suficit od 70,81 milion KM, što je za 46,55% manje u odnosu na suficit u istom periodu 2021. godine.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 19. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	15,31	14,31	15,11	24,58	24,74	10,74%	100,65
2	7308	Željezne ili čelične konstrukcije	11,73	15,80	15,71	25,97	24,62	10,69%	94,80
3	2804	Vodonik, plemeniti (rijetki) plinovi	0,00	0,02	0,00	8,53	13,67	5,93%	160,26
4	3925	Građevinski proizvodi od plastičnih masa	6,59	6,43	8,85	6,83	10,07	4,37%	147,44
5	7610	Konstrukciji dijelovi konstrukcija	6,61	4,72	4,44	6,52	9,46	4,11%	145,09
Ukupno (1-5)			40,24	41,28	44,11	72,43	82,56	35,84%	113,99
Ostalo			130,23	157,91	171,91	183,72	147,82	64,16%	80,46
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			170,47	199,19	216,02	256,15	230,38	100,00%	89,94

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2022. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 10,74%, željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 10,69%, te vodonik (TB 2804) od 5,93%.

Tabela 20. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu;	12,70	11,56	13,91	13,82	14,95	10,97%	108,18
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima	0,09	2,51	0,87	0,12	13,62	10,00%	-
3	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	12,19	13,62	11,27	9,74	11,49	8,43%	117,97
4	7901	Cink u sirovim oblicima:	8,62	6,97	5,81	5,62	6,41	4,71%	114,06
5	9102	Ručni, džepni i drugi lični satovi, uključujući štoperice, osim onih iz tarifnog broja 9101	0,68	1,74	1,48	2,80	3,04	2,23%	108,57
Ukupno (1-5)			34,28	36,40	33,34	32,10	49,51	36,35%	154,24
Ostalo			70,12	73,99	66,19	74,24	86,71	63,65%	116,80
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			104,40	110,39	99,53	106,34	136,22	100,00%	128,10

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Index je veći od 999

U periodu I-IX 2022. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 10,97%; aluminijum u sirovim oblicima (TB 7601) od 10,00%; lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 8,43 %, te cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 4,71%.

Uvoz aluminijuma u sirovim oblicima (TB 7601) iz EFTA-e zabilježio je značajan rast, jer u periodu I-IX 2022. godine uvoz je bio 13,62 miliona KM, a u istom periodu prošle uvoza aluminija iz EFTA-e iznosio je 120,00 hiljada KM.

8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Aktuelna dešavanja koja su obilježila ovaj period izvještavanja vezana su za prevazilaženje poremećaja na tržištu energenata i hrane, značajnim rastom cijena i snabdjevnosti tržišta uzrokovanih najprije pandemijom COVID 19, a zatim i ukrajinskom krizom. Poremećaj na globalnom tržištu su imali izuzetno jak uticaj na poljoprivredni sektor i tržište hrane i lance snadbijevanja u cijelom svijetu pa i u BiH. Kriza je direktno najvećim dijelom pogodila prehrambeni sektor koji direkto zavisi od uvoza sirovina za preradu, a od proizvođačkih u prvom redu voćarski sektor obzirom na otežane uslove transporta u Rusku Federaciju i rast cijena transporta, zatim ratarsku i stočarsku proizvodnju zbog značajnog rasta cijena inputa potrebnih za primarnu poljoprivrednu proizvodnju (mineralnih đubriva, goriva, sjemenskog i sadnog materijala, zaštitna sredstava i dr.). Nisu pošteđene ni brojne kompanije koje se bave proizvodnjom ulja, hljeba, peciva i konditorskih proizvoda obzirom da su brojne zemlje, a posebno zemlje regiona (Srbija, Hrvatska i Mađarska) zabranile izvoz pšenice, kukuruza, soje, suncokreta, brašna i ulja.

Obzirom da je porast cijene energenata u najvećoj mjeri uticao na visoke cijene, manju proizvodnju i nestašicu mineralnih đubriva na svjetskom i domaćem tržištu, kao odgovor na nastalu situaciju Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH sačinilo je Odluku o otvaranju privremenih tarifnih kvota pri uvozu mineralnih đubriva iz trećih zemalja. Odlukom se privremeno, do 31. 12. 2022. godine, omogućava bescarinski uvoz 100.000 tona mineralnih đubriva i utvrđuju kriterijumi za primjenu privremenih tarifnih kvota i način raspodjele. Savjet ministara BiH je na 147 sjednici održanoj 18.03.2022. godine usvojio predmetu Odluku kako bi poljoprivredni proizvođači u Republici Srpskoj i Federaciji BiH obezbjedili dovoljne količine mineralnih đubriva po povoljnim cijenama u predstojećoj sjetvi.

Tokom zajedničkog sastanka ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa i ambasadora Republike Turske u BiH inicirano je da turska strana razmotri mogućnost olakšanog plasmana neophodnih količina mineralnih đubriva na tržište BiH, koje su potrebne za poljoprivrednu proizvodnju u tekućoj godini, u skladu sa postojećim zakonskim mehanizmima Republike Turske. S tim u vezi, usaglašen je stav Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i entitetskih ministarstva nadležnim za poljoprivredu da se od Turske zatraži izvozna kvota od 50.000 tona mineralnog đubriva. Zvanično je zahtjev upućen prema Ministarstvu poljoprivrede Republike Turske i Ambasadi BiH u Turskoj te je odobren uvoz 30.000 tona đubriva od čega 25.000 tona KAN-a i 5.000 tona NPK. Od ukupne količine đubriva 14.000 tona je odobreno za Republiku Srpsku, 14.000 tona za Federaciju BiH i 2.000 tona za Brčko Distrikt BiH.

U cilju sprječavanja nestašice određenih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na tržištu Republike Srpske i Federacije BiH, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je

iniciralo izuzimanje Bosne i Hercegovine od Odluke Vlade Republike Srbije o privremenoj zabrani izvoza osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Činjenica je da su domaći proizvođači imali već ugovorene količine nabavke merkantilne pšenice, merkantilnog kukuruza i pšenične krupice u količini od 196.145 tona sa proizvođačima iz Srbije, ali nabavka nije mogla biti realizovana zbog Odluke Vlade Republike Srbije o privremenoj zabrani izvoza osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Na osnovu zahtjeva nadležnih entitetskih ministarstva, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je sačinilo informaciju o potrebnim količinama nabavke merkantilne pšenice, merkantilnog kukuruza i pšenične krupice, koja je upućena predsjedavajućem Savjeta ministara BiH na osnovu koje će se tražiti izuzeće. Kako je Odluka Vlade Srbije o zabrani izvoza privremenog karaktera, tokom zajedničkog sastanka ministra spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Srbije dobijena su čvrsta uvjerenja da će Vlada Srbije naći način kojim će biti omogućen nastavak spoljnotrgovinskog prometa i izvoza ugovorenih količina merkantilne pšenice, merkantilnog kukuruza i pšenične krupice. U međuvremenu, Vlada Republike Srbije je usvojila Odluku o privremenom ograničenju izvoza osnovnih poljoprivredno prehrambenih proizvoda bitnih za stanovništvo Srbije, koja je stupila na snagu 21.04.2022. Uz Odluku usvojeno je i Uputstvo za podnošenje zahtjeva za izvoz. Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi ranija Odluka o privremenoj zabrani izvoza osnovnih poljoprivredno prehrambenih proizvoda bitnih za stanovništvo („Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 32/22, 35/22 i 48/22). Novom odlukom Vlade dozvoljen je izvoz 150.000 tona pšenice, 150.000 tona kukuruza i 20.000 tona brašna mjesečno, dok je mjesečna kvota za rafinisano suncokretovo ulje 8.000.000 litara. Na zahtjev će biti moguće zatražiti izvoznju dozvolu za najviše 20% odobrenih količina po grupi proizvoda na mjesečnom nivou. U slučaju da izvoznici ne izvezu ili prekorače odobrene količine, neće moći da podnesu zahtjev za izvoz narednog mjeseca. Prijave će se podnositi od 20. do 25. u tekućem mjesecu za naredni mjesec.

Po okončanju žetve žitarica u Republici Srbiji, na osnovu analize stanja žitarica, Vlada Republike Srbije je ukinula odluku o zabrani izvoza pšenice i kukurza na inostrana tržišta čija primjena će početi početkom jeseni.

U cilju utvrđivanja ispunjavanja uslova za izvoz crvenog mesa iz BiH na tržište EU u drugostepenom nadzoru veterinarski inspektori Direktorata za zdravlje i bezbjednost hrane Evropske komisije izvršili su kontrole u objektima izvozno-orijentisanih privrednih subjekata iz Republike Srpske i Federacije BiH. Tokom održanog zajedničkog sastanka predstavnika BiH i Evropske komisije predstavljeni su preliminarni nalazi i nedostaci na kojima je neophodno raditi u predstojećem periodu kako bi se omogućio plasman crvenog mesa na tržište Evropske unije. S tim u vezi, Direktorat u avgustu sačinio izvještaj o obavljenom auditu za kontrolu zdravlja životinja u cilju provjere ispunjenosti uslova za izvoz mesa goveda, ovaca i koza iz BiH u EU. Na osnovu izvještaja Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je u saradnji sa Kancelarijom za veterinarstvo BiH i nadležnim tijelima Republike Srpske, Federacije BiH i

Brčko Distrikta, intenzivno radilo na pripremi akcionog plana za uklanjanje uočenih nedostataka i ispunjavanje preporuka iz izvještaja evropskog audit tima. Nakon što su definisani jasni ciljevi i rokovi za izvršenje, akcioni plan je dostavljen Direktoratu za zdravlje i bezbjednost hrane Evropske komisije. Po dostavljanju odgovora iz Direktorata Evropske komisije započeće implementacija akcionionog plan za implementaciju ispunjavanja uslova za izvoz crvenog mesa iz BiH na tržište EU.

Saudijska Arabija prihvatila je upitnik iz BiH za izvoz crvenog mesa, mesa peradi i prerađevina od mesa što predstavlja dodatni podstrek za razvoj domaćih kapaciteta. S tim u vezi, Kancelarija za veterinarstvo BiH je zatražila da ministarstva poljoprivrede Republike Srpske i Federacije BiH kandiduju potencijalne objekte za izvoz crvenog mesa i piletine u Saudijsku Arabiju.

Šesti sastanak Pododbora između EU i Bosne i Hercegovine za poljoprivredu i ribarstvo, uključujući bezbjednosti hrane, veterinarska i fitosanitarna pitanja održan je 16. juna 2022. Predstavnici Evropske komisije razgovarali su sa mjerodavnim tijelima Bosne i Hercegovine o najnovijim dešavanjima u ovim oblastima. Komisija je podstakla Bosnu i Hercegovinu da nastavi sa neophodnim reformama i razvojem sektorskih strategija i zakona. Komisija je ohrabrila zemlju da značajno ubrza napore za jačanjem institucionalnih i administrativnih kapaciteta, te da ubrza usklađivanje i koordinaciju zakonodavstva u svim ovim oblastima. Komisija je naglasila važnost punog poštovanja odredbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), posebno onih u vezi sa trgovinskim koncesijama koje su strane učinile i prethodnim obavještavanjem/konsultacijama o svim predloženim ograničenjima trgovine. Naglašena je potreba ubrzavanja izrade strategije nakon 2021. uz podršku finansijske i stručne pomoći EU, kao ključnog preduslova za održive reforme u cijelom sektoru i dalju pomoć. Komisija je podsjetila da Bosna i Hercegovina mora učiniti napredak i u usklađivanju mjera podrške širom zemlje i postepeno ih uskladiti sa pravnom tekovinom EU. Komisija je ponovo pozvala Bosnu i Hercegovinu da prevaziđe dugotrajnu bezizlaznu situaciju u pogledu popisa poljoprivrednih gazdinstava čije odsustvo ozbiljno ometa poljoprivrednu statistiku i kreiranje politike razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja, te podsjetila da se poljoprivredni informacijski sistemi moraju uskladiti u cijeloj zemlji. Na polju bezbjednosti hrane, veterinarskih i fitosanitarnih pitanja, Komisija je ponovila potrebu za usklađivanjem zakona o bezbjednosti hrane i veterinarskim pitanjima na nivou BiH sa najnovijim ažuriranjima pravne tekovine EU, te za daljom nadogradnjom institucionalnih i administrativnih kapaciteta, uključujući inspeksijske službe. Što se tiče politike ribarstva u Bosni i Hercegovini Komisija je istakla da moraju biti usklađene u cijeloj zemlji i usklađene sa pravnom tekovinom EU. Komisija je naglasila važnost ubrzavanja pripreme strategije ribarstva i akvakulture, koja je ključna za osiguranje usklađenosti sa zajedničkom ribarstvenom politikom te dalju pomoć. Bosna i Hercegovina takođe mora intenzivirati napore na izgradnji administrativnih struktura neophodnih za provođenje ribarstvenih politika i kontrolnih mjera. Dalji napori su takođe

potrebni u prikupljanju podataka i statistika, od suštinske važnosti za planiranje i provođenje politika.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je pokrenulo aktivnosti izrade Nacrta strateškog plana ruralnog razvoja BiH za period 2022-2027. godina -Okvirni dokument. S tim uvezi formirana je Interresorna komisija za izradu Nacrta strateškog plana ruralnog razvoja BiH za period 2022-2027. godina - Okvirni dokument u čijem radu učestvuju imenovani predstavnici Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH. Tehničku podršku radu Interresorne komisije pruža IPA II projekt EU4Agri, koji implementira UNDP. U dosadašnjem radu pripremljen je prvi dio Nacrta strateškog plana ruralnog razvoja BiH koji sadrži pregled ključnih podataka o prirodnim resursima, poljoprivrednoj proizvodnji, karakteristikama seoskih područja, poljoprivredinim proizvođačima, strukturi poljoprivrednih gazdinstava, prehrambenoj industriji, institucionalnim strukturama, sektorskim politikama, trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Na osnovu prikupljenog i obrađenog seta podataka, koji je obuhvatio prethodni programski period 2014-2020. godina, izvršena je analiza stanja sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja. U predstojećem periodu Interresorna komisija će uz podršku konsultanata EU4Agri projekta, na bazi odredbi planskih dokumenata Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH, definisati okvirne strateške ciljeve i mjere ruralnog razvoja.

U nastavku je dat pregled bh. razmjene poljoprivrednim proizvodima.

Tabela 21. - Usporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima - (mil. KM)

UVOZ	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
EU	1.370,41	1.637,25	52,47%	119,47
CEFTA	670,38	860,26	27,57%	128,32
EFTA	2,75	3,47	0,11%	126,37
UoST*	75,39	97,79	3,13%	129,71
Ostatak svijeta	292,76	521,46	16,71%	178,12
UKUPNO	2.411,69	3.120,24	100,00%	129,38
IZVOZ				
EU	318,50	378,69	49,86%	118,90
CEFTA	245,62	301,98	39,76%	122,95
EFTA	15,26	12,08	1,59%	79,19
UoST*	33,59	13,54	1,78%	40,31
Ostatak svijeta	38,97	53,24	7,01%	136,62
UKUPNO	651,93	759,53	100,00%	116,50
TRGOVINSKI BILANS				
EU	-1.051,91	-1.258,57	53,31%	119,65
CEFTA	-424,77	-558,29	23,65%	131,43
EFTA	12,51	8,61	-0,36%	68,83
UoST*	-41,80	-84,25	3,57%	201,56
Ostatak svijeta	-253,79	-468,22	19,83%	184,49
UKUPNO	-1.759,76	-2.360,71	100,00%	134,15

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-IX 2022. godine izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 759,53 miliona KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 3,12 milijardi KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 2,36 milijardi KM.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period 2021. godine, zabilježen je rast izvoza (16,50%), uvoza (29,38%), te deficita (34,15%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 24,34%.

Posmatrano po regijama u periodu I-IX 2022. godine, u odnosu na isti period 2021. godine, rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je u EU (18,90%), u CEFTA -u (22,95%), dok je pad izvoza zabilježen u EFTA-u (20,81%) i u Tursku (59,69%).

Uvoz poljoprivrednih proizvoda bilježi rast iz svih regiona.

Bosna i Hercegovina sa Turskom, u periodu I-IX 2022. godine bilježi deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 84,25 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast deficita sa Turskom od 101,56% u odnosu na deficit u istom periodu prošle godine.

U posmatranom periodu zabilježen je suficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EFTA-om od 8,61 milion KM.

Tabela 22 - Uvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda u BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	210690	Ostali prehrambeni proizvodi – sirupi (laktozni, izoglukočni, glukozbi, voćni)	138,85	164,73	5,28%	118,6
2	020120	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno -ostali komadi sa kostima:	120,94	153,28	4,91%	126,7
3	100199	Ostala pšenica i suražica	85,87	130,33	4,18%	151,8
4	220300	Pivo dobijeno od slada:	90,02	105,91	3,39%	117,7
5	170114	Ostali šećer od šećerne trske	30,77	103,00	3,30%	334,7
6	230990	Ostali preparatii za prehranu životinja	74,03	87,87	2,82%	118,7
7	120600	Suncokretovo sjeme, nezavisno je li lomljeno ili ne	45,12	87,81	2,81%	194,6
8	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	69,16	87,27	2,80%	126,2
9	090111	Kafa, nepržena sa kofeinom	52,47	87,17	2,79%	166,1
10	100590	Ostali kukuruz, osim sjemenskog	34,28	76,31	2,45%	222,6
Ukupno (1-10)			741,51	1.083,68	34,73%	146,1
Ostalo			1.670,18	2.036,56	65,27%	121,9
UKUPNO			2.411,69	3.120,24	100,00%	129,4

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je, od poljoprivrednih proizvoda, u periodu I-IX 2022. godine, najviše uvozila ostale prehrambene proizvode – sirupe (2106 90) u vrijednosti od 164,73 miliona KM, i bilježe rast od 18,6% u odnosu na isti period 2021. godine, komade goveđeg mesa sa kostima (0201 20) u vrijednosti od 153,28 miliona i bilježi rast od 26,7% zatim ostalu pšenicu i suražicu (1001 99) u vrijednosti od 130,33 miliona KM i bilježi rast od 51,8%.

Tabela 23 - Izvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda iz BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	I-IX 2021	I-IX 2022	Učešće 2022	Index 2022/2021
1	151219	Ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe	45,45	82,82	10,90%	182,2
2	160232	Ostali pripremljeni ili konzervisani proizvodi, od kokoši vrste Gallus domesticus	52,38	49,00	6,45%	93,5
3	040120	Mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi:	44,75	45,89	6,04%	102,5
4	081120	Maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi	65,22	43,13	5,68%	66,1
5	170199	Bijeli šećer	1,27	27,93	3,68%	*
6	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	26,14	26,61	3,50%	101,8
7	190531	Slatki keksi	24,05	25,80	3,40%	107,3
8	190532	Vafli i oblatne	16,63	21,44	2,82%	128,9
9	410150	Cijele goveđe kože i kože kopitara, mase po koži veće od 16 kg	22,99	17,76	2,34%	77,3
10	020713	Meso od kokoši vrste Gallus domesticus isječeno na komade i klaonički proizvodi, svježi ili rashlađeni	4,92	17,11	2,25%	347,8
Ukupno (1-10)			303,80	357,49	47,07%	117,7
Ostalo			348,13	402,04	52,93%	115,5
UKUPNO			651,93	759,53	100,00%	116,5

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

*Index je veći od 999.

U periodu I-IX 2022. godine BiH je od poljoprivrednih proizvoda najviše izvozila ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe (1512 19) u vrijednosti od 82,82 miliona KM i bilježi rast od 82,2%, ostale pripremljene ili konzervisane proizvode, od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) u vrijednosti od 49,00 miliona KM i bilježe pad od 6,5%, zatim mlijeko i pavlaku (0401 20) u vrijednosti od 45,89 miliona KM i bilježi rast od 2,5%, te maline, kupine, dudove (0811 20) u vrijednosti od 43,13 miliona KM i bilježe pad od 33,9%.

STATISTIČKI DODATAK

Prilog 1

Izvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-IX 2021		I-IX 2022		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	HRVATSKA	1.365.679.095	18,28%	2.048.227.883	20,51%	149,98
2	NJEMAČKA	1.522.277.255	20,38%	1.991.031.429	19,94%	130,79
3	ITALIJA	1.096.180.805	14,67%	1.539.432.677	15,41%	140,44
4	AUSTRIJA	938.495.264	12,56%	1.271.000.276	12,73%	135,43
5	SLOVENIJA	881.997.891	11,81%	1.049.215.934	10,51%	118,96
6	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	265.579.315	3,56%	312.423.705	3,13%	117,64
7	FRANCUSKA	236.561.790	3,17%	294.705.875	2,95%	124,58
8	MAĐARSKA	188.653.747	2,53%	271.638.817	2,72%	143,99
9	POLJSKA	173.522.683	2,32%	259.318.990	2,60%	149,44
10	ČEŠKA	124.050.638	1,66%	155.314.301	1,56%	125,20
11	SLOVAČKA	107.709.291	1,44%	136.675.097	1,37%	126,89
12	RUMUNIJA	169.636.126	2,27%	132.738.565	1,33%	78,25
13	ŠVEDSKA	74.291.887	0,99%	98.126.918	0,98%	132,08
14	BELGIJA	56.053.880	0,75%	96.322.460	0,96%	171,84
15	LUKSEMBURG	56.079.790	0,75%	71.825.797	0,72%	128,08
16	LITVANIJA	27.317.382	0,37%	50.080.277	0,50%	183,33
17	PORTUGAL	8.619.343	0,12%	49.056.828	0,49%	569,15
18	DANSKA	35.423.698	0,47%	44.387.798	0,44%	125,31
19	BUGARSKA	47.302.069	0,63%	41.445.314	0,41%	87,62
20	ŠPANIJA	69.747.422	0,93%	39.880.417	0,40%	57,18
21	GRČKA	13.009.110	0,17%	19.858.337	0,20%	152,65
22	LATVIJA (LETONIJA)	2.421.001	0,03%	4.960.284	0,05%	204,89
23	ESTONIJA	2.169.318	0,03%	3.036.840	0,03%	139,99
24	FINSKA	3.412.651	0,05%	2.998.740	0,03%	87,87
25	CIPAR	1.177.393	0,02%	2.065.019	0,02%	175,39
26	IRSKA	2.260.038	0,03%	1.334.004	0,01%	59,03
27	MALTA	150.602	0,00%	387.536	0,00%	257,32
Ukupno EU		7.469.779.484	100,00%	9.987.490.115	100,00%	133,71

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 2

Uvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-IX 2021		I-IX 2022		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	1.848.522.989	20,27%	2.558.783.397	21,44%	138,42
2	NJEMAČKA	1.862.018.731	20,41%	2.176.801.112	18,24%	116,91
3	HRVATSKA	1.392.769.715	15,27%	2.125.469.136	17,81%	152,61
4	SLOVENIJA	723.165.428	7,93%	836.591.996	7,01%	115,68
5	AUSTRIJA	589.615.010	6,46%	754.793.997	6,32%	128,01
6	POLJSKA	432.110.525	4,74%	550.111.938	4,61%	127,31
7	MAĐARSKA	386.659.617	4,24%	506.026.450	4,24%	130,87
8	FRANCUSKA	292.243.591	3,20%	362.899.149	3,04%	124,18
9	ČEŠKA	244.094.378	2,68%	347.390.469	2,91%	142,32
10	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	212.899.604	2,33%	245.376.955	2,06%	115,25
11	ŠPANIJA	178.214.032	1,95%	232.094.825	1,94%	130,23
12	RUMUNIJA	151.642.510	1,66%	213.953.205	1,79%	141,09
13	BELGIJA	156.810.096	1,72%	207.870.167	1,74%	132,56
14	GRČKA	127.780.956	1,40%	199.974.604	1,68%	156,50
15	SLOVAČKA	141.387.628	1,55%	177.096.523	1,48%	125,26
16	ŠVEDSKA	85.902.220	0,94%	111.209.600	0,93%	129,46
17	BUGARSKA	125.682.170	1,38%	107.087.588	0,90%	85,21
18	DANSKA	51.164.755	0,56%	69.282.324	0,58%	135,41
19	IRSKA	51.838.585	0,57%	58.538.745	0,49%	112,93
20	FINSKA	16.090.648	0,18%	28.877.580	0,24%	179,47
21	PORTUGAL	22.820.836	0,25%	28.592.229	0,24%	125,29
22	LITVANIJA	9.392.573	0,10%	15.476.979	0,13%	164,78
23	LUKSEMBURG	4.490.556	0,05%	6.396.429	0,05%	142,44
24	LATVIJA (LETONIJA)	4.883.389	0,05%	5.861.454	0,05%	120,03
25	ESTONIJA	2.796.765	0,03%	5.115.434	0,04%	182,91
26	MALTA	5.184.898	0,06%	3.759.106	0,03%	72,50
27	CIPAR	889.266	0,01%	1.883.113	0,02%	211,76
Ukupno EU		9.121.071.472	100,00%	11.937.314.504	100,00%	130,88

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 3

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-IX 2021		I-IX 2022		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	-752.342.184	45,56%	-1.019.350.720	52,28%	135,49
2	POLJSKA	-258.587.842	15,66%	-290.792.948	14,91%	112,45
3	MAĐARSKA	-198.005.870	11,99%	-234.387.632	12,02%	118,37
4	ŠPANIJA	-108.466.610	6,57%	-192.214.407	9,86%	177,21
5	ČEŠKA	-120.043.741	7,27%	-192.076.169	9,85%	160,01
6	NJEMAČKA	-339.741.475	20,57%	-185.769.683	9,53%	54,68
7	GRČKA	-114.771.847	6,95%	-180.116.268	9,24%	156,93
8	BELGIJA	-100.756.217	6,10%	-111.547.707	5,72%	110,71
9	RUMUNIJA	17.993.616	-1,09%	-81.214.640	4,17%	-
10	HRVATSKA	-27.090.620	1,64%	-77.241.253	3,96%	285,12
11	FRANCUSKA	-55.681.801	3,37%	-68.193.274	3,50%	122,47
12	BUGARSKA	-78.380.101	4,75%	-65.642.274	3,37%	83,75
13	IRSKA	-49.578.547	3,00%	-57.204.740	2,93%	115,38
14	SLOVAČKA	-33.678.337	2,04%	-40.421.426	2,07%	120,02
15	FINSKA	-12.677.997	0,77%	-25.878.840	1,33%	204,12
16	DANSKA	-15.741.057	0,95%	-24.894.525	1,28%	158,15
17	ŠVEDSKA	-11.610.333	0,70%	-13.082.682	0,67%	112,68
18	MALTA	-5.034.296	0,30%	-3.371.571	0,17%	66,97
19	ESTONIJA	-627.448	0,04%	-2.078.595	0,11%	331,28
20	LATVIJA (LETONIJA)	-2.462.388	0,15%	-901.170	0,05%	36,60
21	CIPAR	288.126	-0,02%	181.905	-0,01%	63,13
22	PORTUGAL	-14.201.493	0,86%	20.464.599	-1,05%	-
23	LITVANIJA	17.924.810	-1,09%	34.603.298	-1,77%	193,05
24	LUKSEMBURG	51.589.234	-3,12%	65.429.368	-3,36%	126,83
25	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	52.679.711	-3,19%	67.046.750	-3,44%	127,27
26	SLOVENIJA	158.832.464	-9,62%	212.623.938	-10,90%	133,87
27	AUSTRIJA	348.880.254	-21,13%	516.206.279	-26,47%	147,96
Ukupno EU		-1.651.291.988	100,00%	-1.949.824.389	100,00%	118,08

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za period I-IX 2022. godine, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za period I-IX 2022. godine.